

WERKEN MET POPPEN IN DE DAGELIJKSE PRAKTIJK VAN DE KLEUTERKLAS

Door Helen Meurs

Kleuters houden van poppen en van poppenspel. Vroeger was het leren omgaan met poppen een vast onderdeel van de Klosopleiding en in België wordt nog steeds veel aandacht aan poppenspel besteed binnen de opleiding voor kleuterleidsters. Ook op de Nederlandse Pabo's komt het belang van het werken met poppen weer steeds meer terug binnen het onderwijsprogramma. Dat dit niet onterecht is, omdat de pop een grote rol binnen het onderwijs aan jonge kinderen kan spelen, wil ik in dit artikel aantonen.

Vorig jaar april ben ik afgestudeerd aan de Pabo. Tijdens mijn studie heb ik zijdelings kennis gemaakt met poppen en, hoewel ik poppen wel leuk vond, ben ik nooit daadwerkelijk van plan geweest deze ook in de praktijk te gaan gebruiken. Mijn beeldvorming rond poppen is lange tijd bepaald geweest door het beeld dat ik had van de Jan Klaassen-spielen en de poppenkast. Jan Klaassen vond ik erg boers en verouderd; een personage dat me niet aansprak en dat ik ook niet wilde gebruiken in het werken met jonge kinderen. Ook het spelen in de poppenkast sprak me niet aan; ik vond de speelruimte te klein, het contact met de kinderen te beperkt en het gebruik van diverse decorstukken (die een poppenkastspel toch erg leuk kunnen maken) onhandig. Het werd me al heel snel duidelijk dat de poppenkast en ik niet voor elkaar gemaakt waren. Toch fascineerde de magie van de pop op het kind me mateloos wanneer ik naar een poppenvoorstelling aan het kijken was. Ik zag het geloof dat het kind in de pop stelde; ik zag hoe makkelijk kinderen zich openstelden voor de pop en hoe eenvoudig de pop het kind mee kon nemen naar vreemde oorden en verre landen zonder dat het kind angstig werd; het kind accepteerde de pop zonder meer als een vertrouwd en veilig vriendje. Dat de pop prachtige mogelijkheden in zich had voor het werken met kinderen werd me snel duidelijk maar hoe je dat moest doen zonder gebruik te maken van de poppenkast was een tweede.

Ik besloot een pop te maken en hiermee te gaan experimenteren in kringsituaties tijdens mijn afstudeerstage bij jonge kinderen. Ik heb altijd gedacht dat poppenspel veel techniek vereist en, omdat ik deze techniek nog niet goed beheerste, vertelde ik de kinderen een verhaal over een rare man bij mij in de straat die altijd met poppen speelde en waar ik bevriend mee was geraakt. Van hem had ik ook mijn pop Doki gekregen. Voor mij was het niet zomaar een pop; Doki was mijn vriendje door dik en dun, aan hem kon ik alles vertellen en hij was er altijd voor me als ik bijvoorbeeld verdrietig was. Samen met Doki beleefde ik dolle avonturen en samen gingen we vaak op pad om de wereld te ontdekken. Doki woonde bij mij thuis, sliep in mijn bed, deed samen met mij de afwas en samen keken we naar de televisie. Ik vertelde de kinderen dat ik Doki had meegenomen omdat hij heel nieuwsgierig was naar de kinderen en heel graag met ze wilde spelen maar dat hij nog een beetje verlegen was omdat hij nog nooit zoveel kinderen bij elkaar had gezien en ook bang was dat de kinderen hem niet aardig zouden vinden. Terwijl ik de kinderen dit verhaal vertelde zat Doki op mijn schoot en keek soms voorzichtig de kinderen aan waarna hij zich weer snel tegen me aandrukte (hij was immers nog erg verlegen).

